

פניני הרמק

יר"ל ע"י "קהילת הרמה" בירושלים עיה"ק תובכ"א
שע"י יוצאי ישיבה הרמה דלונדון יצ"ו

בנשיאות עט"ר מרן ראש הישיבה הגאון הגדול רבי אליקים שלעזינגער שליט"א

מפניני רבינו:

אמור אל הכהנים וגו' לנפש לא יטמא. (כא. א.), במדרש רבה (כו, ו): "דבר אחר, אמר אל הכהנים, הדא הוא דכתיב יראת ה' טהורה עומדת לעד, אמר רבי לוי מיראה שנתירא אהרן מלפני הקדוש ברוך הוא, זכה ונתנה לו הפרשה הזו שאינה זזה ממנו ולא מבניו ולא מבני בניו עד סוף כל הדורות, ואיזו זו פרשת המת שנאמר ויאמר ה' אל משה אמר אל הכהנים בני אהרן", פי' דאע"פ שבגלות נתבטלה עבודת הכהונה, פרשת איסור טומאת מת נשתיירה לבניו של אהרן הכהן, ומבואר במדרש שטעם הדבר אינו מפני שמציאות כך היא שהמקדש בטל וממילא אין שייך הנהגת כהונה זולת בפרשת מת, אלא להיפך שהמציאות נהי' כן מפני כחה של פרשה זו שמקורה ביראתו של אהרן בכח יראת ה' טהורה עומדת לעד.

(מתוך ספר בית אב עה"ת ח"א)

ומן המקדש לא יצא. (כא. יב.), ענין האזהרות לכהן הדיוט שלא ליטמא למתי ישראל, וכהן גדול שלא ליטמא אף לקרוביו ולא יצא מן המקדש כלל, ללמד שאע"פ שענינים אלה מבטלים אדם מעבודותיו, לא כך היא מעלת הקדושה, שכהן צריך להיות קודש ונבדל מעניני העולם שסיבות העולם לא יבטלוהו, וכל אדם לפי קדושתו בעבודת התורה אין סיבות העולם גורמים לו ביטול.

(שם)

קול רבינו [מאמרי השקפה ומוסר]:

מאמר "תורה לשמה"

[מתוך ספר בית אב שיחות – נאמר בשנת תשמ"ה לפ"ק]

לבסוף היה שכרם כמש"כ אשרי תבחר ותקרב, וכן עשה ישעיה שנהרג, וכן עשה ירמיה שהלך בשווקי ירושלים להורות אמונה לעם, ואע"פ שבזוהו ושפכו עליו שופכים, כי לא לעצמו חשב אלא על כבוד שמים וטובת ישראל דאג.

ועל הפסוק ואהבת לרעך כמוך הקשה **ברמב"ן** (יט. יז.) דכלום יתכן דבר זה במציאות, וע"כ ביאור כוונת מצוה זו שביקש האדם כל כבוד וגדולה שיש לו, שגם לחבירו יהיה כן, ועוד יותר יגדל ממנו בחכמה בגבורה ובמעשה, וזה פי' שנאמר 'לרעך' ולא את רעך, דהיינו שיהיה לחבירו כל המעלות שלו, וכבר דייק **הגה"צ רבי ירוחם זצ"ל** שנמצא כוונת המצוה הזאת אינו צווי על מצות החסד, שעיי"ז יש צווים אחרים [הדבק במצותיו, והלכת בדרכיו], אלא כאן צווי לאדם שיעקור אהבת עצמו, שכוונתו לא תהיה לטובת עצמו כלל, אשר זוהי ע"ז ממש, כמש"כ אל זר בקרבך, אלא חייב האדם לשכוח עצמו ולעקור נגיעת עצמו עד שנמצא אינו מרגיש עצמו כלל.

והוא שאמר רע"ק ואהבת לרעך כמוך זה כלל גדול בתורה (רש"י לעיל יח. יט. בשם התורת כהנים), כי אי אפשר ללמוד תורה לשמה אלא מי שיכול להפרד מאהבת עצמו ואז ילמוד תורה לשם תורת ד' וגילוי תורת ד' בעולם, כמש"כ לכבודי בראתיו אף יצרתיו (ישעיה מג. ז.), שזה תכלית האדם [וכמש"כ הרבינו יונה **בשערי תשובה** (שער ג סי' קמג) ויעווי"ש].

[ואפשר דהוא שאמר הלל להגר שרצה ללמוד על רגל אחת, א"ל לימודך הוא להתגדל כלפי אחרים ולהראות כוחך, אין אדם זוכה כן לתורה, כי התורה הוא היפך זה, שימסור אדם עצמו לתורה ואז היא תתקיים בידו, והוא שנאמר בצווי ואהבת לרעך כמוך כמשנ"ת].

וע"כ נמצא בין מ"ח דברים שהתורה נקנית בעצמו שיהא נושא בעול עם חבירו, אשר לכאורה מה זה

אמור ואמרת, להזהיר גדולים על הקטנים, נאמר כאן שמוטל על האדם לחשוב על קיומה של תורה לא רק לעצמו אלא אפילו על קטנים, מכ"ש גדולים, והרי הלכה זאת בכל התורה, ולמה נאמרה בפרשת טומאת מת הנאמרת לכהנים, ללמד שאפילו בעניני מעלה יתירה מוטל על האדם לחשוב חשבונה של תורה שתתקיים ושכל אחד ואחד יעלה יותר במעלות התורה והעבודה, ולא רק הוא.

ונאמר צווי זה לכהנים שהם בחירי ד', כי דייקא בזה ניכרת מעלתו של אדם שלא על עצמו לבד דואג אלא על כבוד שמים וקיום התורה בעולם, וככל שהוא משלים עצמו במעלה זו להיות דעתו נתון לכבוד שמים באמת, כן תגדל בחירתו.

וחזינן כן אצל אאע"ה שהכיר את בוראו ולא הסתפק בהכרה זו לעצמו, אלא כמש"כ **הרמב"ם בריש הלכות עבודה זרה** שהיה הולך ממדינה למדינה לקרא בשם ד' לפרסם אמונת הבורא, ולא עשה זה לנחול כבוד וגדולה [כמו שרואים אנו רבים שקופצים על מצוה זו לפרסם אמונה ולהחזיר טועים, אבל רק כשיחד נוחלים לעצמם כבוד וגדולה ופרסום, והא ראייה, אם יש צורך מסי"נ ומכ"ש במקום שמתבזים עבור זה לומר האמת, כבר אינם מופיעים כלל...], אבל נלחמו נגד אאע"ה והשליכוהו לכבשן האש עבור זה, והיה מוכן לוותר על חייו לכבוד שמו ית'.

וכן עשה יוסף הצדיק, כמו שאמרו ז"ל (עי' רש"י בראשית מט. ה.) שכשראה בני השפחות מתבזים הוא היה מקרבם והוכיח את אחיו הגדולים אע"פ שעיי"ז גברה שנאתם עד שכמעט נהרג, וסוף דבר נמכר למצרים כעבד.

ומרע"ה מה היה חסר לו בבית המלך, אבל הוא יצא אל אחיו לראות בסבלותם עד כדי וותר על כל גדלותו ואולוי נס שנעשה לו היה נהרג ע"י פרעה והוצרך לברוח, זהו מפני שעשה לכבוד שמים אשר

שייך לתנאי התורה, אבל לפי משנת זה תנאי לעיכובא שיוכל ללמוד תורה לשמה.

ובאמת סילוק אהבת עצמו הוא תנאי גמור להגיע לאמיתה של תורה, רק מי שכל רצונו להבין תורה לאמיתה בתנאי שימית עצמו, אדם כי ימות שממית עצמו באהלה של תורה, ואין בו נגיעה עצמית של כלום הוא זוכה לכתר תורה.

וזה היה דרכם של גדולי ישראל האמתיים, כמסופר מהגר"י מסלנט זצ"ל שעמד להגיד שיעור לפני לומדים, וכידוע שהיו לו מתנגדים הרבה והם רצו להכשילו, ויהי אחר שהגאון זצ"ל העמיד מראה מקומות בביהמ"ד, החליפו הם את המראה מקומות, וכשעבר הגאון ליד השער בלכתו להגיד השיעור תפס מיד במחו הגדול את השינויים שעשו, והלך כעשרה רגעים אנה ואנה עד שעלה לבימה ואמר השיעור לפי מראה מקומות החדשים ואח"כ אמר לתלמידיו לא הוצרכתי עשרה רגעים כדי לסדר מערכה חדשה של השיעור, לזה הספיק לי ההליכה מן הפתח להבימה, אבל הוצרכתי הזמן הזה כדי לפעול עם עצמי שלא תהיה לי נגיעה כל שהו בעת השיעור להתגאות ח"ו או להראות כחי שיכולתי לסדר המערכה החדשה לפי מראה מקומות חדשים - זוהי תורת אמת.

וזכורני אצל הגאון רבי איסר זלמן זצ"ל שבכל יום חמישי היינו רגילים לשמוע שיעורו, ובאו לשם מכל הישיבות, ופעם התחיל שיעורו וקרא את דברי המגיד משנה והתחיל לפרשו והיה שם בחור צעיר שהקשה דלא כך כוונת המ"מ, נרתע הגאון זצ"ל ואמר: "זיינט איהר דאך גירעכט, אויב אזוי האב איך נישט וואס צו זאגן" [אם כן הצדק עמכם, אין לי מה לומר עוד], סגר הרמב"ם והלך לו - זוהי תורת אמת, ושיעור זה לימד אותי יותר מכל השיעורים.

וכשהאדמו"ר מסאטמאר זצ"ל בא לירושלים בשנת השביעית, אמר שאסור לשתות החלב [משום זוז"ג, ובאמת היה אז צורך גדול לצרכי חלב כי על הפירות והירקות עדיין לא היתה הספקה כשרה], ובערב כשבאתי אל מרן (הגר"י מבריסק) זצ"ל הצטער מאד על זה, ולמד עמי כל הסוגיא והשו"ע ונו"כ בענין זוז"ג, ואח"כ אמר לי צא לרחוב ותגיד בשמי שתוצרת חלב מותרת, והיה זה אחר חצות הלילה, בכל זה השמועה של הפסק הזה עשתה לה כנפים, ובבוקר אחר התפלה שהאדמו"ר מסאטמאר זצ"ל התפלל בביהמ"ד בתי אונגארין, כששמע על הפסק

של מרן זצ"ל, צוה להכריז בשמו שחזר בו מדבריו ומתיר ג"כ את החלב, זוהי תורה לשמה!

ועוד זכורני שנהגו בירושלים לכסות הסוכה ב"פלאפאנען", וגם האדמו"ר (הגה"צ מהרי"ץ דושינסקי) זצ"ל בתוכם, וכשבא האדמו"ר מסאטמאר להתיישב בירושלים אמר שחושש בזה משום חשש גזרת תקרה, השמועה הגיעה את אדמו"ר זצ"ל בחוה"מ וצוה לשנות הסכך למעלה מראשו להוריד הפלאפאנען ולשים סכך במקומם - והרי הוא היה מרא דאתרא וזקן מהאדמו"ר מסאטמאר זצ"ל - אבל כיון שלא "הרגיש את עצמו" אלא הלכה של תורה, היה מסוגל לעשות כן.

ופעם היה לי שאלה בהלכה, והגאון רבי דוד יונגרייז זצ"ל פסק לי לקולא, ולא נח דעתי ושאלתי ממרן החזו"א זצ"ל ופסק לחומרא, בשובי לביתי מצאתי טלגרמה של מרן החזו"א: "חזרתי בי ומסכים לפסק הג"ר דוד", וסיפרו לי מעשה נפלא מעין זה ממרן זצ"ל ג"כ [וקשה כעת להאריך].

כן חיו ולמדו תורה גדולי ישראל אמתיים, וכלום יתכן זה בלי סילוק כל נגיעה עצמית ואהבת עצמית.

וכבר הזכרנו בפרשת אחרי עה"פ וחי בהם, כל סוגי המדרגות שעושה בשביל שכר עוה"ז או בשביל שכר עוה"ב, אם שלמות המדרגה שאינו מרגיש כלל שהוא בעל גוף וכל דעתו ורצונו לעשות רצונו של הקב"ה, וכל כוונתם ומחשבתם בבוראם לבד זוהי השלמות וככל שמתקרב למדריגה זו במה שנוגע ללימוד התורה, במדה זו זוכה לאמיתה של תורה.

והנה כתוב שבזמן הבית יוסף היה עוד אחד שהיה ראוי שיעשה השו"ע, אבל מן השמים בחרו בהבית יוסף ולא בו, משום הגדול ההוא היה לו פעם דין תורה באיזה ענין שיצטרך להביא הדין בשו"ע, ובהכרח שיש כאן חשש נגיעה כל שהו, נתבונן בזה באיזה לשם שמים חיבר הב"י את השו"ע, כי רק באופן זה אפשר לכוון לאמיתה של תורה.

ונראה לי מה דאיתא במגיד מישרים כמה פעמים שהמגיד אמר להבית יוסף שאם תתחזק בפרישות ולא תרבה לשתות יין ולאכול אז אזכך להיות נשרף על שמו ית', והנה לא מציינו כלל שהיה כן, אלא שרצה המגיד שתהא תורתו של הב"י שלמה לש"ש, והוא שיהיה כנגד עיניו להיות נשרף על שמו ית', בוודאי קיים כן באמרו בכל נפשך, וכך אמר אמר

רע"ק כל ימי הייתי מצטער על פסוק זה וכו' (ברכות דף סא:), כי כל עבודתו ותורתו היתה בדרך זו.

והוא המ"ע דאיתא בפרשה ונקדשתי בתוך בני ישראל וגו', ופרש"י המוסר עצמו על מנת שיעשה לו נס לא נעשה לו אלא כחנניה וכו', והוא פשוט כנ"ל, כי המעשה ע"מ נס שוב שייך בו נגיעה לעצמו, והבן.

וכבר אמרנו שזה כל ענין ספיה"ע שכל אחד ואחד יצא משערי טומאה, היינו שיקדש ויטהר כל אחד ואחד לפי כחו ממדריגה למדריגה בכל יום ויום, שלפי מדה זו זוכה לקבלת התורה, והתחלתה בדברים פשוטים כמש"כ הרבינו בחיי עה"פ של נעליך מעל רגליך (שמות ג. ה.) יעוי"ש.

ואל תחשוב שאלו הם מדרגות שאפשר להתחיל בימי זקנה ומה לבחורים צעירים לזה, אינו כן, כי כשמגיע לימי בגרות וככל שמזדקנים הרי כל מי שלא עקר ממנו הנגיעה והאהבת עצמו, בבוא בימים זה מתחזק אצלו עוד יותר, וכמש"כ מרן החזו"א באמונה ובטחון יעוי"ש בפ"ג סעיף י"א [איך שהאריך שם שרק מי שאור ההלכה נגד עיניו בזה שובר מדותיו].

א"כ בזה קיימין, להרגיל בימי נעורים להרבות תורה לשמה רק לדעת האמת של תורה תוך ביטול רצון עצמו להפקיר עצמו כמדבר, ועי"ז נזכה ללמוד תורה לשמה וזוכים לדברים הרבה.

נשארו כמות מצומצמת של ספרי "בית אב שיחות" החדש חלק שני

על ספרי ויקרא כמדבר דברים. ניתן לרכוש:

• **באה"ק: 0548517390**

• **באנגליה: בישיבה הרמה או בטל: 07875200332**

• **בארד"ב: ברמ"ם ספרים סטור לייקוואד**

לקבלת הגליון שבועי יש לפנות ל: gilyonhoromoh@gmail.com